

UCLA

Archive of the Yiddish Literary Journal Khashbn

Title

Vi Zol Ikh Dir Bashraybn: (A Kvintet Sertsines) (How Shall I Describe You: (A Quintet of Love Poems))

Permalink

<https://escholarship.org/uc/item/2zg4672t>

Journal

Archive of the Yiddish Literary Journal Khashbn, 93(1)

Author

Yair, Ish

Publication Date

1979

Copyright Information

Copyright 1979 by the author(s). All rights reserved unless otherwise indicated. Contact the author(s) for any necessary permissions. Learn more at <https://escholarship.org/terms>

Peer reviewed

איש יאיר / מאנטרעאל

ווי זאל איך דיך באשרייבן?

(א קווינטעט טערצינעט)

א.

ווי זאל איך דיך באשרייבן, הימל-בלאָ.
באזיימט מיט קרויון, בלאַנק? דיין תכלת-טרייסט
דערקוויקט אַ מאַט געמיט אין שחרית-שעה.

דיין פאַרב צו פאַנגען, נאָר דער מאַלער ווייסט;
דיין טיפקייט, האַסט פון אייביק אים פאַרקנסט.
אַנמעכטיק, שטאַמלט וואָרט, וואָס דו פאַרווייסט;

עס פלאַטערט: טאַמער ווערסטו אים פאַרבלאַסט
נאָך איידער אות באַפינטלט שטום פאַפיר;
אַ רויכל, שפירט עס אויס, פון שפיץ פון מאַסט.

מען זאָגט: דער בלאַ איז בלויז דעם אויגס פאַרפיר;
דעם הימל האַט אַ לץ זיך אויסגעטראַכט.
פאַרוואָס-זשע פאַרט, נאָך ביידע, בענקט זיך מיר?

דער תכלת-בלאָ, פון שניי-פוך, שעפטשעט זאַכט:
„אַז ווויל איז די, וואָס ווערן אויסגעלאַכט...“

ב.

ווי זאל איך דיך באשרייבן, זומערנאַכט?
ציסט-אַן מיט טיולן מרה-שחורה, שטיל;
מיט קושן, זיידענע, שוועבסט-ביי, פאַרטראַכט.

אַ סטרונע אַנגעצויגן, זיס — דיין שפיל.
צום פלאַצן אַנגעברייט, צעווייטיקט האַרץ.
לבנה-מילך באַגיסט פאַרסמטע פיל.

מיטעט האַט זיכער געמיינט מיט דער
פרעמיע אַפצוגעבן כבוד ניט נאָר באַשע-
וויסן, נאָר אויך דער ליטעראַטור אויף
יידיש, האַט זי דאָך אַזוי לאַנג געוואָרט,
ביז זי איז שוין מער ניט אימשאַנד געווען
צו באַנעמען דעם תוך פון דער דאָזיקער
ליטעראַטור.

אייגנאַרטיקן עטוואָס קאַפּריונעם און פּער-
ווערזן קוק אויף דער וועלט. לעולם קומט
אויס, אַז פאַר מאַסן ליינענערס, וואָס קענען
די יידישע ליטעראַטור נאָר דורך איבער-
זעצונגען, ווערט דער דאָזיקער קוק אי-
דענטפיצירט מיט דער יידישער ליטע-
ראָר בכלל. און כאַטש דער נאַבעל קאָ-

דער אַרגל, ברוסיטיקער, קען מאַלן שוואַרץ,
געדיכט, די טיפעניש, אַנטרייסטיקע;
דער פאַרטעפּיאַן קען עקו זיך פון שמאַרץ.

ווי אַפהענטיק דאָס וואַרט, דאָס שלאַב'ריקע:
עס פאַלט פאַרוואַנעט, כליפענדיק אין וויי.
פאַרנעם דעם שאַרף פון די אומנוציקע,

אין שוויגעניש, דערהער פאַרשטיקט געשריי
פון טיולן מעלאַנכאָליע אין געדריי.

ג.

ווי זאָל איך דיך באַשרייבן, לאַנקע היי?
דו האַסט זיך אַנגעזויפט מיט טייך, מיט טוי,
מיט זון פאַרפלייצט. דאָס פערד, די קו, דערפריי!

איך וועל דיך, אייביק, ליכטיק זען אַזוי,
פון קינדישן זכרון רעטושירט
אויף ראָו, כאַטש ס'שיידט אונדז קרעמאַטאַריע גרוי;

און בלוט-געפלייץ פאַרגליווערט האַט, פאַרשמירט,
מיין ווייס געביין, דיין גרינע שפע-גלוסט;
אין קאַמערן, קאַשמאַרענע, פאַרפירט.

דאָס שטעטעלע, דערביי, צו דיר גלאַצט פּוסט.
דאָס גלחל, מיט ווירויך, קלויסטער-שפּריץ,
פאַרלעשן פּרוּווט דעם ברענענדיקן קוסט.

צעפלאַקערט האַט דער דאַרן, צאַרן-בליץ:
עס גליט אין טבת-פּראַסט, אין תּמוז-היץ.

ד.

ווי זאָל איך דיך באַשרייבן, יאָדלע-שפיץ?
איך זע דיך קלעטערן אויף סקאַלע-וואַנט,
עס קוויקט דיין וואַרצל-נעץ, דונייעצט שפּריץ.

פיעניני-יאַר, דער טייך האַט אויסגעבאַנט;
קאַרפּאַטן-ביין געריזשעט, ביזן צעקנאַקט,
ביזן אויסגעטאַקט ווילד-שלענגלענדיקן קאַנט.

אנטקעגן ווירבל, קלאַפּטער כ'לייג, צום טאַקט.
 אין שניידנדיקן שטראַם, לעבט־אויף מיין לייב —
 אויף פעלדון־שוים, די עולן אויסגעפאַקט.

זפרון דו, מיין נעכטן, נישט פאַרטרייב —
 מיין יוגנט, קנאַספּ פאַר בלי, געלאַזט כ'האַב דאַרט —
 אַ שלעפּער גרוי, באַרויבט פון פראַכט, איך בלייב.

ווי זאַל איך דיך באַשרייבן, יאַדלע, פאַרט?
 נאַר דו אַליין קענסט שענקען מיר דאָס וואַרט.

ה.

ווי זאַל איך דיך באַשרייבן, לעצטער פאַרט?
 מיראַזש פאַרפירערישער, אָנהאַלט הויל,
 האַסט מיר געפעלשט, דו אויסגעשפּילטע קאַרט.

דיין שלוהדיקער שאַטן, גליק און שווייל
 האַט צוגעווינקט, פון ווייט, צו מיד געביין,
 צעפאַלן ביסט — אַ מאַסע קלעפּיק, פויל.

נישט איינעם נאָך, פאַרנאַרן וועסט, געמייך;
 אַ טרענקענדיקן, וואַרפן שפּינוועב־שטריק;
 באַזאַכט, זיך איינהערן צו לעצט געוויין.

דאָס וואַרט, זעגט ביטול, אונטער יאוש־דריק —
 נישטאַ אויף וואָס צו האַפן, סוף־יאַרִיד;
 פאַרגעלטע שיימע — קרישלידיקע בריק.

צעשפּליטערט האַסט, אין גוף, מיין מינדסטן גליד;
 דו לעצטער פאַרט, דערוואַרגן האַסט מיין ליד.

